

SBP1012 Planlama Stüdyosu 102 Uygulama ve Değerlendirme Esası

Dersin Amacı ve Kapsamı:

SBP1012 Planlama Stüdyosu 102 dersi ile kentsel alanın tümevarım yöntemiyle konuttan kent bütününe hiyerarşinin ölçekler arası geçiş yoluyla algılanmasını sağlamak amaçlanmaktadır. Tanımlanan ailenin konut ve yakın çevresi ile bulunduğu kentteki açık, yarı açık ve kapalı mekân organizasyonu, kentsel kullanım türleri ve işlevleri, sosyokültürel ve ekonomik yapı ile mekân etkileşiminin değerlendirilmesi beklenmektedir. Farklı ölçekteki yerleşim alanlarında ulaşım sistemlerinin (yaya, taşıt, bisiklet, vb.) gerektirdiği altyapılar ve bunların birbirleriyle ilişkilerinin kritik edilerek tasarım ve plan kararı üretilmesi beklenmektedir. Kent planlama açısından doğal, yapay ve sosyal çevre ilişkilerini kavrayıp, mekânsal gelişmeyi yönlendirecek yerleşim senaryoları oluşturulması beklenmektedir.

Kazanımlar:

1/500 ölçekli Küçük Komşuluk Birimi Tasarımı üretiminin esas alındığı çalışmada aşağıdaki hususlarda tasarım kararlarının üretilmesi beklenmektedir:

Tanımlanan aile ve/veya alana uygun önerilecek temaya çerçevesinde geliştirilecek tasarım ilkeleriyle uyumlu konut gruplarının tasarımı oluşturulması. Buna ek olarak aşağıdaki kazanımların elde edilmesi beklenmektedir:

1. Konut türleri hakkında bilgi sahibi olması,
2. Konut gurubu mekânsal ihtiyaçları ve bunlar arasındaki ilişkililerin tanımlaması,
3. Ölçeğin gerektirdiği yoğunluk ve donatı hesaplarına uygun tasarım kararları üretilmesi,
4. Ulaşım sisteminin yaya, taşı, bisiklet, vb. alternatif ulaşım türleri ve bunların birbirleriyle ilişkilerinin düşünülmesi ve
5. Ölçeğin gerektirdiği iki ve üç boyutlu teknik anlatım becerisine kazandırılması.

1/1000 ölçekli İlköğretim Birimi Yerleşim Planı üretiminin esas alındığı çalışmada aşağıdaki hususlarda plan kararlarının üretilmesi beklenmektedir:

Tanımlanan aile ve/veya alana uygun önerilen tema geliştirilecek tasarım ve planlama ilkeleriyle uyumlu ilköğretim birimi yerleşiminin oluşturulması. Buna ek olarak aşağıdaki kazanımların elde edilmesi beklenmektedir:

1. Konut alanlarının en az yarısı 1/500 ölçekteki kurguya uygun şekilde detaylı olarak çözülmesi,
2. İlköğretim birimi mekânsal ihtiyaçları ve bunlar arasındaki ilişkilerin tanımlaması,
3. Ölçeğin gerektirdiği yoğunluk ve donatı hesaplarına uygun tasarım kararları üretilmesi,
4. Ulaşım sisteminin yaya, taşı, bisiklet, vb. alternatif ulaşım türleri ve bunların birbirleriyle ilişkilerinin düşünülmesi ve
5. Ölçeğin gerektirdiği iki ve üç boyutlu teknik anlatım becerisine kazandırılmasıdır.

1/5000 ölçekli Kent Konsept Planı üretiminin esas alındığı çalışmada aşağıdaki hususlarda plan kararlarının üretilmesi beklenmektedir:

Önerilen tema çerçevesinde geliştirilecek planlama ilkeleriyle uyumlu küçük kent yerleşiminin oluşturulması. Buna ek olarak aşağıdaki kazanımların elde edilmesi beklenmektedir:

1. Kent ölçeğindeki mekânsal ihtiyaçlar ve bunlar arasındaki ilişkilerin şematik olarak tanımlaması,
2. Ölçeğin gerektirdiği yoğunluk ve donatı hesaplarına uygun senaryoların üretilmesi ve bunlardan birinin geliştirilmesi,
3. Ulaşım sisteminin yaya, taşı, bisiklet, vb. alternatif ulaşım türleri ve bunların birbirleriyle ilişkilerinin düşünülmesi ve
4. Ölçeğin gerektirdiği konsept plan anlatım iletim tekniklerinin kazandırılmasıdır.

Proje Konusu:

Bu stüdyo dersinin konusu; öğrenciler için başlangıç noktasını oluşturan hayalindeki bir ailenin tanımının yapılması (kişi sayısı, bireylerin özellikleri, yaşam biçimleri, vb.), 250-400 kişinin yaşayacağı, ortalama 4-5ha alanda, 1/500 ölçekli küçük komşuluk birimi çalışmasının yapılması, yaklaşık 35 ha alanda, 2500-3500 kişilik nüfusa hizmet edecek 1/1000 ölçekli İlköğretim Birimi çalışmasının yapılması ve yaklaşık 250-350 ha alanda 10.000-15.000 nüfusun yaşayacağı bir yerleşme için 1/5000 ölçekli kent konsept plan çalışmasının yapılmasıdır.

Özetle, bir kentin en küçük birimi olan aile ve onun yaşadığı konuttan başlayarak komşuluk birimi, ilköğretim birimi ve küçük bir kent ölçeğine varana kadar kentsel mekân hiyerarşisinde mekânsal gelişmeyi yönlendirecek tasarım ve planlama ilkelerine dayalı çalışmanın yapılması dersin ana konusudur.

Öğretim Metotları:

Derste çeşitli öğretim metotları kullanılacaktır. Dönem boyunca her öğrenci bireysel hazırladığı çalışmasına grup hocasından kritik alarak geliştirecektir. Haftalık programda belirlenen zamanlarda tasarım ve planlama yaklaşımları, yöntem ve teknikler konusunda teorik anlatımlar yapılacak, kavramsal veya proje alanına yönelik olarak tartışmaya açılacaktır. Bu konulara ilişkin araştırma ve uygulama ödevleri verilecektir. Projenin çıkış noktasını oluşturan tanımlanan aileyi tanıtıcı poster sunumu yapılacaktır. Dönem boyunca projede ilgili ölçeğin gerektirdiği teknik çizimler (plan, kesit ve silüet) elle yapılacaktır. Öğrencinin isteğine bağlı olarak hazırlayacağı ek anlatımlar (üç boyutlu çizimler, vb.) elde veya bilgisayar ortamında hazırlanabilir. Öğrencilerin sınıf içindeki kendi durumlarını değerlendirmeleri ve ders yürütücüsü diğer hocalardan kritik alarak projelerini geliştirmeleri için dönem içerisinde iki ara (öğrenci sayısına bağlı olarak bir tane de olabilir) ve dönem sonunda bir final jürisi yapılacaktır. Dönem içinde planlanan ara jüri değerlendirmeleri haftalık ders programında ilan edilecektir. Dönem sonu final jüri tarihi Bölüm Başkanlığı tarafından oluşturulan sınav takvimine göre belirlenip ilan edilecektir.

Ders Değerlendirme ve Notlandırma:

Değerlendirme sistemi yarıyıl içi ve yarıyıl sonu çalışmalar olmak üzere iki aşamalıdır. Öğrencilerin başarı notunu yarıyıl içi çalışmalar %40 ve yarıyıl sonu çalışmalar %60 oranında etkiler. Yarıyıl içi değerlendirmesi; araştırma ödevleri, poster ödevi ve ara jüri/jürilerin sunum ve teslimini içermektedir. Araştırma ödevleri, haftalık ders programında belirtilen teorik derslerin kavrayışını yükseltmek için, dönem içerisinde belirtilen tarihlerde hazırlanıp, ilgili derse getirilir ve sorumlu öğretim üyelerince değerlendirilir. Poster ödevi, her öğrenci bir aile tanımlar ve onun komşuluk biriminin fiziksel ve sosyal çevresini açıklayan bir poster hazırlar ve ilan edilen tarihte teslim eder. Ara jüri/jüriler; 1/500 Ölçekli Komşuluk Birimi Tasarımı ve/veya 1/1000 Ölçekli İlköğretim Birimi Tasarımı'na ilişkin mekân organizasyonu, hesaplamalar ve ölçeğin gerektirdiği detayda plan, kesit ve görünüş çizimleri (isteğe bağlı ek anlatımlar) ve maket/maketlerin teslimini içerir. Ara jüri/jüriler ders yürütücüleri tarafından tanımlanan ve duyurulan gün ve saatlerde yapılır.

Yarıyıl sonu proje teslimleri Bölüm Başkanlığı'nca duyurulan gün ve saatlerde ilan edilen yerde teslim alınır. Final jürisi de Bölüm Başkanlığı'nca duyurulan, sınav programında ilan edilen gün ve saate gerçekleştirilir. Final teslimleri; 1/500 Ölçekli Komşuluk Birimi Tasarımı, 1/1000 Ölçekli İlköğretim Birimi Tasarımı ve 1/5000 Ölçekli Kent Konsept Planının ilişkin mekân organizasyonu, hesaplamalar ve ölçeğin gerektirdiği detayda plan, kesit ve görünüş çizimleri (isteğe bağlı ek anlatımlar) ve maket/maketleri (1/500 ve 1/1000 ölçekli) içerir.

Öğrencilerin başarı notunu yarıyıl içi çalışmalar (ödevler, poster ve ara jüri değerlendirmeleri) %40 ve yarıyıl sonu çalışmalar %60 oranında etkiler.

Yarıyıl İçi Çalışmalar %40

Araştırma ödevleri, Poster ödevi, Ara Jüri/ler

1. **Araştırma Ödevleri:** Haftalık ders programında belirtilen teorik derslerin kavrayışını yükseltmek için, dönem içerisinde konu anlatımlarından önce öğrencilerin hazırlık yapması hedeflenmektedir.
2. **Poster Ödevi:** Her öğrenci, toplumun farklı kesimlerini de içerecek şekilde oluşturacakları bir aileyi tanımlayan (birey sayısı, yaşam biçimleri, ilişkileri, hobileri, vb.) ve onun komşuluk biriminin fiziksel ve sosyal çevresini açıklayan (komşu profilleri, komşuluk birimine dair bir kroki, vb.) bir poster hazırlayacaktır. Bu posterden, öğrencinin tasarım ve planlama çalışmalarına yön veren kavramsal çıkış noktasını açıklaması hedeflenmektedir.
3. **Ara Jüri/ler:**
 - Projeyi yönlendiren kavram şemanın oluşturulması (%10)
 - Mekan organizasyonu (%45):
 - Hesaplamalar (en fazla %20)
 - Anlatım iletim teknikleri (en az %10)
 - Maket (%15)

Final Jüri (%60): Dönem boyunca çalışılan üç ölçekteki projelerin ve iki maketin değerlendirilmesi

- 1/500 ölçek Komşuluk Birim Tasarımı (%40)
 - Projeyi yönlendiren kavram şemanın oluşturulması
 - Mekan organizasyonu
 - Anlatım iletim teknikleri
- 1/1000 Ölçekli İlköğretim Birimi Yerleşim Planı (%40)
 - Mekân organizasyonu
 - Hesaplamalar:
 - Anlatım iletim teknikleri
- 1/5000 ölçekli Kent Konsept Planı (%10)
 - Mekân organizasyonu
 - Hesaplamalar
 - Anlatım iletim teknikleri
- 1.Maket: 1/500 (%5)
- 2.Maket : 1/1000 (%5)

Dersin değerlendirmelerinde, dersin içeriğinde tanımlanan beklentiler ve öğrenim kazanımları karşılanmalıdır. Dersin etaplara göre yarıyıl içi ve yarıyıl sonu not oranları aşağıdaki tabloda verilmektedir:

Çalışmalar	Yarıyıl İçi Değerlendirme (%40)	Yarıyıl Sonu Değerlendirme (%60)
Araştırma Ödevleri	En az % 5	-
Poster Ödevi	En az %5	-
1/500 ölçekli proje ve maket	En fazla %30	%60
1/100 ölçekli proje ve maket		
1/5000 ölçekli proje	-	